

ELEKTRONIKUS KÉPZÉSI MODUL

[a szögletes zárójelben szereplő megjegyzések a modul kialakításához szükségesek, azok a végső változatban nem jelennek meg. A sorszámozás az egyes szövegrészek láthatóvá válásának időbeliségét jelzi]

1.

A versenyjogi szabályok be nem tartása komoly következményekkel járhat. Ön szerint az alábbiak közül mely jogkövetkezményekkel kell számolni? [több válasz is megjelölhető]

- a. versenyhivatali bírság
- b. kártérítés
- c. büntetőjogi pénzbírság
- d. szabadságvesztés
- e. reputációs kár

[minden válasz helyes]

2.

Valóban, valamennyi fenti hátrány bekövetkezhet, hiszen a versenyhivatali bírság mellett a jogsértést elkövetőnek számolnia kell az ellene polgári perben érvényesített kártérítési igényekkel, a jogsértés miatt jelentkező kellemetlen sajtónyilvánossággal, illetve bizonyos esetekben (közbeszerzési kartellek vonatkozásában) akár büntetőjogi következményekkel is.

3.

De milyen magatartásokat is tilt pontosan a versenyjog?

- a. versenykorlátozó megállapodások
- b. erőfölénnyel való visszaélés
- c. irreálisan alacsony ár alkalmazása közbeszerzési tenderen
- d. tiltott állami támogatások
- e. új termékek bevezetésével a versenytárs kiszorítása

[a, b és d a helyes]

4.

VERSENYKORLÁTOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK

A versenyjog tiltja az egymástól független vállalkozások közötti versenykorlátozó megállapodásokat. Három kérdés vizsgálendő tehát:

- 1) mikor független két vállalkozás egymástól
- 2) mikor jön létre megállapodás
- 3) mely megállapodások korlátozzák a versenyt.

5.

Két vállalkozás független egymástól, ha nincs közöttük irányítási kapcsolat, azaz sem egymást nem irányítják, sem pedig olyan vállalkozás nem azonosítható, amely mindkettőt irányítja.

Tehát nem független például:

- a. anya és leányvállalata
- b. ugyanazon anyához tartozó két leányvállalat

[a fenti pontok nem választandó]

Közöttük tehát nem jön létre versenykorlátozó megállapodás.

6.

De vajon egy lakberendező házaspár egyéni vállalkozóként dolgozó két tagja független-e egymástól Ön szerint? [egy válasz jelölhető]

- a. igen, mert nincs közös irányítójuk
- b. nem, mert úgylis a feleség irányít
- c. egyik sem [helyes válasz]

7.

A Polgári Törvénykönyv szerint egymás közeli hozzátartozójának minősülő személyek (így pl. testvér, házastárs) között fennállónak tekinthető az irányítási kapcsolat megléte (azonos érdekkörbe tartozás), de a tényleges működés és üzleti kapcsolat alapján ez a vélelem megdönthető lehet. Főszabályként tehát a családtagok – amennyiben mindketten önálló gazdasági tevékenységek folytatnak - egymástól nem független vállalkozások.

8.

A megállapodás. A megállapodás fogalma nem formához kötött. A formálisan aláírt szerződés, egy aláírt papír vagy az akár csak szóbeli megállapodás is ugyanolyan megítélés alá esik a versenyjogban. De Ön szerint vajon lehet-e egyoldalú magatartást is két (vagy több) fél közti megállapodásnak tekinteni? [egy válasz jelölhető]

- a. nem, mert a megállapodáshoz két független vállalkozás nyilatkozata szükséges
- b. igen, mert akarategyezség létrejöhet az egyik fél passzivitása mellett is. [helyes válasz]

9.

Nem szükséges kifejezett akaratnyilvánítás ahhoz, hogy létrejöjjön megállapodás két vállalkozás között. Ha például az egyik vállalkozás közli a másikkal áremelési szándékát, akkor a versenyjog úgy véli, hogy ezt az információt a befogadó fél minden bizonnyal felhasználja majd saját üzleti döntései során, azaz a felek *összehangolják a magatartásukat* az egyoldalú információközlés révén.

Kimentheti magát ugyanakkor a befogadó fél, ha bizonyíthatóan elhatárolódott a közlőtől és elzárkózott a további közlésektől.

10.

Ugyancsak nem szükséges két formálisan elkülönülő vállalkozás magatartása ahhoz, hogy „megállapodás” jöjjön létre, ha vállalkozások szövetsége hoz döntéseket, ajánlásokat. Az iparági szövetségek ugyanis képesek egymástól független vállalkozások magatartását befolyásolni azzal, hogy

döntéseket vagy ajánlásokat fogalmaznak meg arra nézve, hogy azok milyen gazdasági döntéseket hozzanak.

A Lakberendezők Országos Szövetségének a vállalási díjak minimumára vonatkozó Honorárium Szabályzatát is ezen az alapon találta jogellenesnek 2018-ban a versenyhatóság.

11.

De mitől lesz egy független vállalkozások közötti megállapodás versenykorlátozó?

A versenyjog elvárása az, hogy az egymástól független vállalkozások üzleti döntéseiket önállóan hozzák meg. Versenykorlátozónak tekint ezért minden megállapodást, ami ezt az önállóságot érdemben korlátozza (súlyos vagy „kőkemény” versenykorlátozások). Ilyen súlyos versenykorlátozás, ha a versenytársak megegyeznek:

- a. az alkalmazandó árban
- b. minimális szolgáltatási díjban
- c. a tenderen benyújtandó ajánlatok sorrendjében
- d. az árképzéskor figyelembe vett szempontokban
- e. ajánlott árszínvonalban
- f. megemelt adóteher továbbhárításában, stb.

12.

A verseny korlátozása nem csak versenytársak között, hanem egymással vertikális (eladó-vevő) kapcsolatban lévő vállalkozások között is létrejöhet, például:

- a. az eladó meghatározza, hogy viszonteladója milyen áron értékesíthet
- b. az eladó megtiltja az internetes értékesítést,
- c. az eladó korlátozza a viszonteladó által saját árérése terhére alkalmazott akciók körét, stb.

13.

A „kőkemény” versenykorlátozások esetében a piaci eredmény (pl. az árak tényleges emelkedése) nem feltétele a jogértés megállapításához. Akkor is jogsértő tehát egy „kőkemény” versenykorlátozó megállapodás, ha ilyen piaci eredményt / hatást nem váltott ki (mert a megállapodást nem követte gyakorlatba ültetés, a felek csaltak a megállapodás betartásában, vagy külső piaci körülmények miatt lehetetlenné vált). A verseny korlátozására alkalmas megállapodások is versenykorlátozóak tehát.

14.

Mindazonáltal nem minden, a felek önállóságát korlátozó megállapodás feltétlenül tiltott. Egyfelől, ha egy megállapodás nem gyakorol érzékelhető hatást, úgy nem esik a versenykorlátozás tilalma alá. Például

- a. egy kézműves lakásdíszeket gyártó vállalkozó vállalhatja, hogy kizárólag egy üzleti partneren keresztül értékesíti a termékeit – ezzel ugyan korlátozza saját tevékenységét és kizárja annak lehetőségét, hogy üzleti partnerével más, ugyanezen termékek eladásával versenyezzen, de a gyártó kis kapacitása és piaci részesedése miatt ennek nem lesz érzékelhető hatása,
- b. egy lakberendező vállalhatja, hogy egy adott csempegyártó termékeit ajánlja üzletfeleinek, mert egyikük piaci részesedése sem jelentős.

Ezen megállapodások jogszerűsége esetről-esetre dönthető el – konzultáljon versenyjoggal!

15. Kérdés modul

Kérjük, válaszolja meg az alábbi kérdéseket a megfelelő válasz kiválasztásával.

1. Miért fontos a versenyjogi szabályok ismerete és betartása?
 - a. mert azokhoz állami adókedvezmény kapcsolódik
 - b. mert minden jogszabályt be kell mindig tartani,
 - c. mert azok megsértése súlyos anyagi és egyéb következményeket hordozhat magában,**
 - d. mert ez uniós jogi előírás

2. Mikor ütközhet versenyjogba egy megállapodás?
 - a. ha egymástól független vállalkozások között jön létre és a verseny korlátozására alkalmas**
 - b. ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre és a verseny korlátozására alkalmas
 - c. ha egymástól független vállalkozások a verseny korlátozását kívánják annak révén elérni
 - d. ha anyagi kár keletkezik abból, hogy egymástól független vállalkozások a versenyt korlátozó megállapodást kötöttek

3. Független egymástól két vállalkozás ha:
 - a. egyik a másik leányvállalata
 - b. mindkét vállalkozás magánszemély és nem állnak rokoni kapcsolatban
 - c. ha árrögzítő megállapodást kötöttek egymással
 - d. ha nincs közös irányítójuk és egyik sem irányítja a másikat**

4. Egemástól nem független vállalkozások:
 - a. között nem jöhet létre megállapodás
 - b. nem köthetnek egymással a versenyt korlátozó megállapodást
 - c. bármilyen versenykorlátozást megállapodásuk tárgyává tehetnek**
 - d. csak 15%-os piaci részesedés alatt alkalmazhatnak árrögzítésre irányuló megállapodást

5. A Lakberendezők Országos Szövetsége
 - a. nem befolyásolhatja tagjai tevékenységét
 - b. kötelező árképzést határozhat meg
 - c. csak ajánlott árképzést határozhat meg
 - d. nem befolyásolhatja tagjai árképzési gyakorlatát**

6. A versenyt korlátozza (több válasz is megjelölhető)
 - a. az árakra vonatkozó megállapodás**
 - b. az árak emelésére irányuló szándék egyoldalú közlése a versenytársakkal**
 - c. az ÁFA csökkentésének továbbhárításáról való iparági egyeztetés**
 - d. áremelési szándék jelzése versenytársunk felé**

7. Piacvezető üzleti partnerünk (beszállítónk):
 - a. szabadon kötelezhet minket, hogy kizárólag az ő termékeit javasoljuk, értékesítsük,

ÜGYVÉD-ÜGYFÉL KOMMUNIKÁCIÓ - TERVEZET

- b. meghatározhatja minimális árrésünket, amit az ő termékeinek értékesítésekor alkalmaznunk kell,
 - c. **nem jogszerű, ha befolyásolja, hogy milyen áron értékesítünk,**
 - d. megtilthatja, hogy internetes áruházunkban is kínáljuk termékét.
8. Megállapodásnak minősül, ha (több válasz is megjelölhető)
- a. **az egyezséget a felek leírták**
 - b. írásban rögzítették, hogy a kérdésben további tárgyalást folytatnak
 - c. **miután a másik fél üzleti titkát közölte, a vállalkozás nem határolódik el**
 - d. **ha a vállalkozás elhatárolódik a másik fél üzleti titkának közlését követően, de a későbbiekben is hasonló információkat kap**
9. A Lakberendezők Országos Szövetsége nem
- a. egyeztetheti a tagok álláspontját a lakberendezői képzés OKJ minősítésének megőrzése kapcsán
 - b. szólalhat fel az ÁFA meg nem fizetése miatt versenyelőnybe kerülő piaci szereplők problémája kapcsán
 - c. határozhatja meg a szövetségbe való belépés minimális tárgyi és képzési feltételeit
 - d. **szabályozhatja etikai kódexben a tisztességes árazás ismérveit**
10. A versenyjog célja annak biztosítása, hogy
- a. **a piaci szereplők önállóan hozzák meg üzleti döntéseiket**
 - b. a legerősebb piaci szereplő kerüljön a legelőnyösebb helyzetbe
 - c. csökkenjen a munkanélküliség
 - d. a megállapodásokat ellenőrizni tudja azok jogi megfelelése szempontjából.